

La Veu de Catalunya

5cent.

ANY 1er. NÚM. 19

BARCELONA: DIJOURS 19 DE JANER DE 1899

EDICIO DEL VESPRE

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTICIAS Y ANUNCIS
Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.—Apartat 52
PREUS DE SUSCRIPCIÓ

BARCELONA (Edició del vespre): 1 pta. al mes
Espanya: 4 ptes. trimestre
Paquet de VINTICINCH NÚMEROS. 75 cèntims
Anuncis, escoles, remissos y reclams a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten escoles mortuòries fins a las sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a las dues de la matutina.

Anuncis del dia

Sant Joan, rey y mártir, y Santa Pía, Germana y María, mártres.
Sant de demà: Santa Fèb, Pope y Sebastia, capità, mártres, y Santa Eustaquia, claresa.
Quaranta hores: Continúa en la iglesia de la Mare de Deu dels Dolors, Rosencrucés, 8, l'exposició de vint del matí y se reserva a dos quarts de sis de la tarda.—Demà acabaràn en la propia iglesia.
Cort de Maria: Fa la visita a la Mare de Deu del Roser, a sant Cugat ó be Montesión (Enxanxe).—Demà a la Mare de Deu de la Guis, en la capella de Marçós, ó de la Copacabana a Santa Mònica.
La Missa d'avuy: Es de Sant Joan, rey y mártir. La de demà, es dels Santa Fèb y Sebastia, mártres.

Observatori meteorològic de la Universitat.—D.^{re} E. Lozano.—19 janer.

Hores d'observació.—9 matí i de la tarda.—Baròmetre a 0 y al nivell del mar.—706.64
Temperatura.—Màxima: 27.4 sol; 15.2 ombra.—Mínima: 1.4 ref.; 5.0 ombra.—Termòmetre
tipo: 11.0 18.6.—Pluja en 24 hores.—Mil·límetres: 0.0.—Aigua evaporada en 24 hores.—0.00, 1.00.—
Grans d'humitat.—8.7, 7.4.—Vents.—Direcció: ONO; OSO.—Velocitat per 1er 2.8; 7.8.—Estat del
cel.—Nubols.—Classe: Cum. (bruma); Cum.—Cantitat: 0.0; 0.4.—Observacions.—Variable.
Sortida del Sol, 7 h. 21 m.—Ponta, 4 h. 37 m.—Sortida de Lluna, 10 h. 45 m.—Ponta, 1 h. 4 m.

J. MARSANS ROF.—Valors y cupóns
Rambla de Canaletas, 2

S'admeten Cubas, emissió 1890 y Obligacions 8 per 100 Fransa, emissió 1878, per afegeirlos a la corresponent fulla de cupóns.

APROFITIN

LA OCASIÓ de poder adquirir CUADROS a qual-
sevol preu, OBJECTES D'ART y cuadros al oli ori-
ginals de renomats artistes.
ULTIMS DIAS DE LIQUIDACIÓ
per tancament del SALÓ DE VENDAS y acabament del comerç. PORTAFERRISSA, 8
«Gangas veritat!!» Ocasíó igual no tornarà a presentarse!!

25 RAMBLA DEL CENTRO 25
MASCARO Y COMAS
RELOTJES d'acer de bona qualitat per roys y
y nenas ab 250.000 y CADENA 4 DUROS
ANELLS D'OR DE LLEY DESDE 2 PESSETAS
RELOTJES D'ACER Y NIKEL A PREUS FABULOSAMENT BARATOS
GRAN NOVETAT en articles xapats d'or d'un gust delicat
y baratissims.

CHAMPAGNE CODORNIU
MEDALLA D'OR EN LA EXPOSICIÓ D'ANVERS
Demanis en los Colmados, Ultramarins, Fondas y Restaurants

LVMEN

Bec d'incandescencia pe'l Gas
L'únich que dona una llum molt brillant sensa tons més ó menys verdosos ó pàlids.
Llum resada que no fatiga la vista ni deprimeix lo sistema nerviós. Dona gran relleu
y el verdader color als objectes; no fa fum, ni olor.

Potencia lumínica 100 bujias
GASTO: La meitat del d'un bec ordinari
Propia ab la seva gran irradiació per los grans establiments y els grans locals.
DESPATX.—Clarís, 46 y 48, baixos.—BARCELONA

Dispesas: Casa seria, reco-
mandable per sa
netedat y son triete, verament familiar,
solicita un ó dos joves a tot estar. Preus re-
lativament econòmics. Escudillers, 48, 3er

MOTORS DE GAS
usats, bons y baratos, se'n venen desde
mitj cavall de força, fins a 15 cavalls.
La persona que'n necessita algun pot dirigir-se
a F. P.—CARRER DIPUTACIÓ, 218, 1.er

REFORMA DE LLETRA
PER LO CALÍGRAFO
—R. SERRA—
Carrer del Call, 28, 3.er

En una casa particular se desitja un se-
nyor de caràcter, com de família.
C. Petritxol, 11, Heteria.

La solució
Silvela-Polavieja

Hi ha moltes coses a Espanya que
sen pudor de mort; falta no mes qui
tinga prou pit pera enterrarlas.

Mentres vivia en Cánovas, en Silvela
anava marcant los defectes de la polí-
tica tradicional espanyola y anava pre-
dicant d'ací y d'allà bonas doctrinas,
incompletas, deficientes, borrosas, pero
que podrien pendres com a primer pas
en lo bon camí. Parlava de descentrali-
sació y regionalisme, aixecava bandera
ab son projecte de lley regional y tirava
de dret contra'l caciquisme.

En moments de pànic ben fundat, un
general, en Polavieja, seguint consells
de ben amunt, parla també contra 'ls
partits y 'ls caciques, retreu canteris-
cions imprescindibles, se decanta a la
descentralisació y fins concreta, respec-
te de Catalunya, alguns propòsits en
sentit autonomista.

Importants personalitats de Catalu-
nya han treballat ab èxit pera ajuntar
l'home de las promesas ja oblidadas d'
ahir ab l'home de las promesas d'avuy,

al que prometia ab vistas a la quefa-
tura del partit y al que promet ab vis-
tas a institucions amensadas. La unió
es ja un fet.

Mes la coalició Silvela-Polavieja, te
perfecta idea de la feyna que ha de em-
pendre; podrà ferla? voldrà ferla?

Reconexem la recta intenció dels nos-
tres compatriotes que moguts d'aspi-
racions generosas han treballat aquest
afer y ab la mirada fixa ab lo interès de
Catalunya seguxen treballant, més
nosaltres al dirne lo que en pensèhem
de ferho prenent per base no documents
privats per autorisats que sigan, sino l'
acta pública de la unió, axó es, lo discurs
de en Silvela explicitament acceptat
per en Polavieja.

En Silvela 's presenta en aquest discurs,
en quan a solucions polítiques, més
atenuat, avuy, després de la unió ab
en Polavieja, que avans quan brandava
l'arma del regionalisme sobre lo cap
de 'n Cánovas del Castillo.

La impressió no pot ser més desfavora-
ble.
Quan Espanya acaba de rebre una
sotragada que ha enderrocant per sem-
pre més lo seu poder colonial, quan va
escampantse per tots 's pobles y ciu-
tats, quan la immensitat dels deutes
concrets puja fins a xifras que esga-
rran, l'home que aspira a governar
parla davant del país.

Y en aquest moment solennissim en
que 's juga la sort de la seva patria y
la del Estat Espanyol que la encarna,
en comptes de trovar en ell al ciutadà
patriota, ensenyat per las darreres ex-
periències, senyalant ben alt y ben clar
las causas de la catástrofe y cercant fon-
do, ben fondo, las milloras, nos trobem
devant del jefe de partit, del patró de
una banderia política, del aixé de tri-

bu semita, atent per sobre de tot al in-
terés dels seus clients, parlant per ells,
pensant ab ells y referint a n'ells tots
los seus propòsits y paraulas.

Faltava l'home que 'n aquesta crisis
digués la paraula salvadora y 'ns surt
l'advocat retòric de sempre, l'home
de las nebulositats y mitjas tintas. Ca-
lia l'home que parlés a tot lo poble, y
ell parla al partit. No plora la pèrdua
de Cuba y Filipinas ni la del poder mi-
litar y 'ls tressors d'Espanya, sino la
de 'n Cos-Gayón, del marquès de Cubas
y demás procs de la colla: en la situa-
ció del país no hi sab veure més que un
estat de desconfiansa envers als po-
lítichs, depressió del sentiment nacio-
nal; cerca las causas del desastre y no
'n trova d'altre que la ineptitud de 'n
Sagasta; descubreix en lo caciquisme una
força de govern avuy insubstituible; de
las Cortes no sab lo vicí d'origen ni
lo seu divorci del poble, sino que han
de disolrers pera fer lloch a unas altres,
compostas d'amichs seus, elegidas pels
cacichs ab los procediments de sempre y
encarregadas de traduir en lleys lo pro-
grama de la regeneració.

En moments de pànic havia entre-
vist la solució salvadora. Desde aquest
centre d'Espanya executat en la solitud
de las estepas castellanas, havia vist
arredossadas als Pirineus, varias re-
gions plenas d'energies y havia com-
prés que no més ells podien aturar la
decomposició final.

Més cal valor pera sobreposarse al
medi, pera desafiar la hostilitat tradi-
cional del Estat espanyol a tota idea de
reforma, pera rompre ab tots los que
viven dels abusos, y aquest valor li
falta. Te al seu davant als caps de feyna
de la obra d'exploració administrati-
va, los que s'han dat a n'ell y d'ell es-
peran lo pa de cada dia; va a parlar y
no gos; comensa y tot seguit tors la
idea y la dexata.

Del pa dels espanyols, més que més
del pa dels catalans; perquè ha de cuy-
darsen? Ja 'ns te a punt un gran mi-
nistre que 's frisa pera fer la feyna d'es-
tiracordetas del poble, l'home que la
colla desitja y necessita, ben capés pera
vigilizar los ingresos, a fi de que may
sigu buida la menjadora: en Fernández
Villaverde, gran hisendista a la espanyola,
axó es, mestre consumat en l'art
de donar elasticidad al impuesto valda-
ment signa fent tiritas de la pell del con-
tribuent.

Aquexos coscos morts que empestan
la vida pública no 'ls enterrarán la gent
d'allà dalt. Son trossos de la seva àni-
ma, son organismes de la seva persona-
litat nacional, y s'entretindrán ab gal-
vanisacions estèrils fins que tot, tot, si-
ga cadavre.

ENRICH PRAT DE LA RIBA.

Notas políticas

Pera qué serveixen
los diputats.....

En tots los diaris hem llegit un tele-
grama, fent a saber que lo Govern de
S. M. ha concedit lo títol de ciutat a la
vila de Sueca.

Nosaltres hem dit desseguida:—Axó
es cosa de en Mancheta!

Y 'ns agrada de saberho pe'l cert,
perque si no fos errada nostra suposi-
ció, aquest gran exemple donat pe'l
director del Cíero 'ns serviria pera en-
cararnos ab la gran colla dels desen-
ganyats y escèptichs en política, di-
hèntlos:

—Ho veyeu si serveixen pera alguna
cosa los diputats, tant si son cumeros
com no?

La trabeta del centralisme

Lo senyor Sard, vocal delegat de la
Diputació provincial en la Junta d'

Obras del port, en la última sessió de la
Diputació, donà compte als seus com-
panyes d'una proposició que pensa pre-
sentar a dita Junta d'Obras, encami-
nada a procurar que lo port de Barce-
lona ofereixi al comerç ventajitas que
ara no 'hi trovan, y quina falta ex-
plica que vagin a altres ports estran-
gers, moltes embarcacions y molta càr-
rega que vindria al nostre.

Com que lo proposat per lo senyor
Sard, va veraderament al gra, la Di-
putació l'aplaudí y prometé treballar
pera que, per la adopció de la mateixa,
sian lograts los importants beneficis que
'n trauria lo comerç de Catalunya.

Pero... sempre que Catalunya tracta
de fer alguna cosa profitosa, hi ha un
peró, y sempre aquest peró ve de po-
nent. Lo senyor Espinós, qui desem-
penya lo càrrech que ara la Diputació
ha confiat al senyor Sard, va fer a
aquest algunas advertencies, y entre
ellas la de que no fundés gayres espe-
ransas en sa proposició, porque encara
que logri ferla adoptar per la Junta d'
Obras del Port, ha de passarne després
la ma de la Administració Central, ó
diguem la voluntat dels forasters; y lo
senyor Espinós, que 'n te experiencia,
declarà que lo govern central es infor-
mal.

[Informal] Lo senyor Espinós parla
ab una correcció parlamentaria intat-
zable.

Escenas de la comedia política

Los ministros de Hacienda y de la Guerra
han expresado sin gran insistencia, su deseo
de abandonar el gabinete. El señor Sagasta
ha hecho uso de la palabra y sus razonamien-
tos han sido seguidos con interés, a saber: mis-
tros de que por ahora no debían mar-
charse.

(Telegrafia de Madrid).

(Lo Consell de Ministres está reuní.
Los Ministres d'Hienda y de la Guerra,
dihuen).

LO MINISTRE D'HIENDA (assen-
tante en una poltrona y ab accent ad-
miratiu): Jo me 'n vaig.

LO MINISTRE DE LA GUERRA
(assejente en una altra poltrona): Jo
també.

(Lo criat de la Presidencia, que ha
sentit que 'ls Ministres de la Guerra y
d'Hienda se'n anavan, los presenta
sos abrichs y barrets. Al vèureho los ciu-
tats ministres, tots dos a l'hora, li fan
senyas ab la ma de que 's retirin).

LO PRESIDENT DEL CONSELL
DE MINISTRES: No dexo de veure
claras y d'entendre ben justificadas las
causas que empenyen a sortir del poder
als senyors Ministres de la Guerra y d'
Hienda; mes a mi y al partit nos convé
mes que, per ara, 's quedin. Pero si 'ls
Ministres de la Guerra y d'Hienda in-
sistoxen en anarsen...

LOS MINISTRES D'HIENDA Y
DE LA GUERRA, (tots dos plegats, po-
sant una cama sobre l'altra): En vista
de las poderosas rahons patrióticas, ex-
posadas per lo senyor President del
Consell, y de la instancia ab que ell,
lo jefe del partit, nos prega que 'ns
quedem, ferem lo sacrifici de continuar
en nostre lloch...

Cau lo teló.

Una novela
de'n NARCIS OLLER

«La Bojeria»

[Bon comensament d'any per las llet-
ras catalanas! Tot just hem tingut
temps d'assaborir en tota sa intensitat,
l'exquisit tomo de «Poesias» de'n Ma-
theu, y encara figura en los aparadors
de las librerias ab l'atractiu rotul de
«Obra nova», quant un altre mestre en
l'art d'escriure, en Narcís Oller, posa
al costat d'aquell en lo mateix lloch y
sota'l mateix rotul, porque no s'anyo-
ri entre mitj de noms estranyes, una
novela de costums de nostres temps, que's
com dir, un tros de nostra terra trasla-
dat a las paginas d'un libre.

Aquesta novela de'n Oller, que avuy
s'ha donat al públic, ve a prosseguir
la serie famosa de las que porta fins ara
publicadas, y que formant un grup
apart per sa singularisació singularissi-
ma, dintre'l renaixement artístich de
Catalunya, han de merèixer un lloch pre-
ferent en l'història de nostra literatu-
ra. Es una germana més de «L'escanya
pobres», de «Vilani», de la «Febrer d'
or», ab las mateixas bellesas y vestin
lo mateix traje que aquestas, filla del

mateix terror y mostrant en son rostros
l'expressió catalana de son origen y 'l
color sá y definit de la nostra gent.

Ens parla, ademés, sense dir res, per
estranya associació d'ideas, de dias
molt rics y de molta llum per l'art cat-
alà, entristintnos ab lo recort de noms
tan venerables com los de'n Ixart y 'n
Sardà, tant amichs del autor de «La
Bojeria», que no se porque sempre que
en l'Oller penso, me'l imagino de bras-
set ab aquells dos, y sempre que apareix
una obra d'aquest, cerco, esperant tro-
bar, ó un article de'n Sardà ó un treball
de'n Ixart, d'aquell cervell únic entre
'ls millors de nostra Patria.

Hem dit que «La bojeria» es germana
de las demás produccions de l'Oller, y
aixó podria pendres en un sentit abso-
lut que no hem volgut donarli. Lo pa-
rentiu existeix, mes l'última novela, ni
per l'assumptu, ni més senzill que en
las altres novelas del mateix Oller—
ni per los procediments que usa pera
desenrotllarlo, pot confondre's ab cap de
las que hem citat.

«La bojeria» es per l'argument l'his-
toria d'un boig, contada per l'autor
que intervé com a personatge, y un seu
amich, l'Armenjol. Si 'ns agradessin
las classificacions diriam que pertany a
las novelas auto-biogràfiques, escrita en
forma casi de dialogada, donchs lo lec-
tor més que presenciar l'acció, se'n en-
tera y la segueix ab progressiu interès
per las conversas que sostenen los dos
amichs. Ab ells anem en vestre del any
67 al cafè de las Delicias, a conèixer al
protagonista, 'n Daniel Serrallonga, y
allí 'l trovem exaltant sa fantasia ab la
lectura d'un diari avasat, demostrant-
nos desseguida son temperament, sense
necesitat de que 'ns enfassin cap estudi
psicològic ab tò doctrinal—donchs l'
estudi existeix en la forma de presen-
tar—quant al saludu d'estudiant que
li fa l'Armenjol, donantli un pinyach
al diari, 'n Serrallonga que no havia
vist al seu company, agafa l'ampolla
de la taula y s'aixeca estirant, dispo-
sat a moure un escandol pensant que
se las havia ab un retrógado. En Serral-
longa es allavors un apassionat, un
nerviós, un altruista ignocent, un do-
mòcrata romàntich, idòlra de'n Prim
y detractor constant del ominós govern
moderat. Desgraciadament porta en sas
sanchas una herencia fatalissima. Lo seu
pare era un desequilibrat, que 's deixà
'ls estudis de notari, pera fer com a mi-
quelet la guerra dels set anys, recom-
pentuosos al acabarse aquesta pera
causare, y un cop casat se llençà molt
prompte a tots los excessos del joeh,
aborri a las seves fillas, y acabà victi-
ma de la mania de persecucions, per
auidarsen.

La seva mare, de soltera «curteta» y
romàntica d'aquellas que 's corsecan
contemplant la lluna, se feu una misti-
ca que passava tot lo dia a la Iglesia
per fugir dels atropells del marit que
la martiritzava ab calumniosas suposi-
cions y que acabà ab sa vida a forsa de
disgustos.

Lunàtich y porta-ven de totas las
exageracions, en Daniel Serrallonga
merescut dels seus condeixeples lo ra-
nom de Bandereta.

Històricas sas germanas, la seva obra
en aquest mon es sempre negativa: em-
penyer primer al pare cap al suicidi,
ajudar després inconscientment a la
exacerbació de la malaltia del seu germà.
Tots haveu rebut, en gran major ó
menor, la vessania dels pares.

En Bandereta, hereu dels bens lo es-
també de la follia, y poch a poch, en
virtut d'aquesta interna y hereditaria
predispocció y de la influencia dels
aconteixements successius de sa vida, va
recorrent tot lo camí de la bojeria, fins
a morir en un manicomio. L'exaltat es-
tudiant fa cap a la presó per una im-
prudencia que ell se creu obligat a re-
realisar pera venjar al poble. Adorador de
'n Prim, omple las parets del seu des-
pau ab una munió de retrats del seu
idol. Politich fanàtic, consegueix que
l'nomin diputat a Cortes, pera moura
un daltabaix en lo Congrés a la mort del
seu Deu.

Se casa per pent ab la filla del seu
masover, pleiteja ab las sevas germanas
que 'l persegueixen arreu, escandalit-
sant al poble, juga a la Bolsa, maltracta
a la dona, fug de sa casa..., repeteix,
en una paraula, la vida del pare ab una
identitat desconsoladora.

Heus aquí lo resum groller de l'ar-
gument extern de la última novela de'n
Oller. La historia de 'n Serrallonga, d'

aquest infells que ve al mon ab «la sen-
tencia feta», y camina pas a pas ab una
inflexibilitat que espanta, cap a la per-
dua total de la seva rahó. La figura d'
aquest home, dibuixada ab una ferme-
sa y valentia extraordinarias, adquireix
tant grans relleus gracias al análisis
acabat del seu tipo, que queda sa imat-
ge gravada en nostre esperit ab la fer-
mesa é impressió de la realitat mateixa.
En Bandereta es una creació d'en Oller,
que 'l immortalisaria... si aixó li man-
qués al autor de «L'escanya pobres».
Aquell avaro de Pradell es bessó d'en
Bandereta; figuras abds sólidas y con-
sistents com estatues de bronzo.

No 'ns podem entretenir en donar
compte de totas las bellesas que trovem
en aquesta obra, per ser moltes é in-
apreciables després de la que hem asse-
nyalat, de la figura del protagonista.
«La bojeria» es una novela humana y
fins ens atrevim a dir sociològica. Des-
ta de lo qu'hem denominat argument
extern, se hi veu una idea, un argument
intern, que explica 'l títol de la no-
vela.

L'Oller ens presenta al poble, que
riu las extranyesas del boig, seus conè-
ixer que aquell home es un ser malalt
que demana compassió.

No admetem ó no compremem que alló
sigui bojeria, ni fins quant lo tanquen,
ni quant saben qu'ha mort dintre'l ma-
nicomio. En Bandereta no pateix d'un
mal que sagni, y la multitud no 's creu
obligat a practicar cap virtut en aquell
infells que no obra com los altres, per
cap motiu físich, visible a tothom que
justifiqui.

La bojeria, aixis vista, apareix als
nostres ulls com una doble desgracia: la
del sufriment y la de ser una llaga que
lluny de trovar mans caritatives que li
posin cataplasmas, no més hi han un-
guas disposadas a envenenarla.

Tant sols la ciencia representada per
en Giberger, metjet il·lustrat y preten-
ciosa, se fa càrrech de lo que significa
y ahont van las exaltacions ridículas d'
aquell fill del «miquelot-notari». Potser
aquesta idea que, com a Deus abscondi-
tus, creyem poguer remarcar en la no-
vela de l'Oller, semblarà a n'els busca-
tèsis, massa aspra y excessivament pes-
simista.

Quí sap si algú, deduint conseqüèn-
cias del fet novelat, s'eborronarà de
l'execució de «la sentencia feta» que
porta 'l mon en Serrallonga! Algú dirà,
tal vegada, qu'és una novela determi-
nista, empró, tothom haurà de reconè-
ixer que «La bojeria» no es una abstrac-
ció, y en Bandereta, simplement un
símbol; qu'és humana la ficció, lògica
la desentès y reals los personatges.
Qu'és la novela un quadre de la vida y
per lo tant, culpís a la vida mateixa y
no a l'Oller del fanatisme y determini-
sme que pugnin trovar en l'obra.

Cerquin y frueixin l'art, per compte
de discutir conclusions de «La bojeria»
que 'l trovarán puríssim en tot lo libre.
En las figuras de segon terme, rics de
color y ajustadas al quadro: l'Armen-
jol, l'amich del autor, en Giberger 'l
metje, lo que explica 'l procés fisiolò-
gich del cas Serrallonga, Los desfogas,
germanas del protagonista, a la
vegada, solfrent com lo germà 'l heren-
cia, y exaltant la follia del mateix, la
dona y fill d'en Bandereta, passen rí-
pidament per davant del lector, més
produnt tan intensa emoció que casi
fan plorar. Busquin l'art en lo capítol
segon, en la conversa que sostenen l'
Armenjol, en Giberger y l'autor, narra-
da com sap ferho l'Oller. En la escena
intima de nuvis, del capítol sisé des-
gladada de l'obra, pero tendra y sentida
com un idili. En la qu'en Bandereta se
presenta a casa l'advocat, tenint ja a
mitja llum sa inteligencia, afàsich, ex-
plicant ab dificultat grossa las seves
trifulas.

En lo capítol últim de la novela; en-
terro en los jardins frets y tristos del
manicomio del protagonista, interromp
sopadament per la presència de las des-
fogas, que van no a plorar al germà,
sino a malahir a la vida y escupirli a
la cara, per assassinar los seus marit.
Busquin l'art arreu, que a mans plenas
ens el dona en Narcís Oller escampat
per «La bojeria».

En aquesta novela ademés, l'autor
ab molt talent ha suprimit aquell des-
cripcions tant hermosas com llargas que
trobem en totas las novelas anteriors,
ab lo que ademés de resultar més viva
l'acció, evita que decaigui l'interés y
que s'eborri las figuras, essent origi-

nalissimà la manera com l'ha construïda. Pocas, molt pocas, són les bogeries de n'Bandera que presenciem. Les coneixem per referència, però tan perfectament narrades, que això sol seria un dels mèrits principals de l'obra si no hi tinguéssim tantes i tantes, que la fés aparèixer com una de les millors que ha sortit de la ploma del il·lustre autor de «La Papallona».

Te defectes «La Bogeria»... Alguns ne podriem indicar, encara que són molt escassos i petits, mes es feyna que deixo per aquí no sàpiga entusiasmar-se davant la perfecció total d'aquesta novel·la que 'ns demostra que l'Oller ni envelleix, ni passa, com la seva obra no contrasta, a pesar de la seva filiació, ab cap de las de la moderna escola idealista.

F. RIBOLL.

Un fragment de l'obra

Com a mostra de lo qu'és la novel·la de n'Narcís Oller, reproduhim condoncentos de no puguem publicar sencer, un tros d'un dels capítols més interessants de l'obra. La presentació de l'protagonista a casa l'seu advocat, portant a sobre los primers símptomes físics de la seva malaltia.

VII

Devien haver passat ben bé sis anys que no havia sentit contat cap més extravagància d'en Serrallonga ni al mateix Armengol ab qui 'ns veyem ben sovint per tot arreu, quan un matí, estant-me despedint a l'auto-sala ab mil pètons al meu heretuet i a las menues que l'institutori treya a passeig, un cop molt nerviós de timbre 'm va fer obrir a mi mateix la porta. Un home alt, sech, barbut, que d'una vèlta grunxidisims y que 's va treure del cap un fletre immens, se 'm presentà davant, preguntant-me pel senyor.

—Tingui la bondat d'entrar— vaig dir-li, anticipant-me a obrir la mànpara del despaig ahont el vaig deixar per un moment.

—Qui és aquest tip?— va preguntar-me la Matildeta, qu'en aquell mateix instant havia també eixit a l'antessala.

—No ho sé. Lo deu portar algú plet. Té comte, fill... Quins ulls! Quins bastons! Quina corbata més desmuntada!— Vaig tranquil·litzar a la Matildeta ab una rialleta, y besant novament al meus naus, me vaig ficar al despaig.

El desconegut s'estava contemplant el quadre en que, al últim any de carrera, haviam reunit tots los retrats del claustre de la Facultat de Dret y dels companys que 'ns haviam graduat. Curt de vista com era, pera veure be lo que l'interessava estava l'home casat encastat a la paret frontera ahont hi havia l'quadre, y, per lo mateix, se 'm presentava d'esquena. L'albombra ofegà l'soroll de mes passos y, prevalentment d'això, vaig posarme a observar un instant.

No hi havia dubte que l'contorn d'aquelles espallitas me recordava algú; però jo no podia dir a qui. Per això, sense insistir més, me 'n vaig anar a la taula y, un cop arredossat a la cadira de brasses, vaig preguntar:

—Què se li ofereix?

L'home s'tombà ab una lleugera extremitat d'espallitas, va avançar cap a mi a passos cautelosos y, desde l'altra banda de taula, apoyantshi ab las mans se 'm abalansà demunt pera mellor contemplarme ab una mirada inquisidora, per demés impertinent.

—Sí qu'ha canbiat!— exclamà, a la fi.—Veli aquí per que no l'he conegut al entrar. Comparis vostè mateix ab el retrato del quadre. Y... a mi... que no 'm coneix?— va preguntar-me, veyent sens dubte la meua turbació marcada al front.

—Dispensi...— vaig fer jo, maquinalment.

—En Daniel Serrallonga, home!

—Ah, home què diu?— vaig fer fredament, no trobantlo encare; tan sech, ten marcit, tan arrugat y desconegut venia!— La cabellera, las barbas, els anys qu'han passat, sab?...—

Perque, de més a més d'aquella barba fins a mitj pit, que d'una esbulla y blanquinoso com un manyoch de cànem, se havia molt deixat créixer els cabells que li circumscriu l'ampla calva.

—Sí, com a vostè aquest bigoti y aquestes patillas a l'austriaca.

Y se 'm quedà mirant y somrihent ab l'expressió afectuosa d'una antiga simplicitat.

Llavors, lo vaig invitar a seure davant meu, estenyentli la mà y fentli aixeres de bon amic.

—Se 'n recorda de la Ciutadela?— va preguntar-me aviat y aixecant els ulls al sostre ab anyorament.

—Prou!— vaig fer jo.

—Que... que foscos... vull dir... que lluny son aquells temps! Y que me 'n han passat de... d'allò... de... de com se 'n diu?... de trifurcas!— Aquí 's parà un moment com si anés a contàrmelas; però al front li vaig llegir que 's repensava, en sos llavis va dibuixarse un desdeny sublim, y l'home continuà dient ab la mateixa afassia: qu'are, però, ja havia après a tirarsho tot a l'esquena.— Acepto la batalla ahont me la presentant, y la sostinch fentimhi un pauxó de riure. No 'm vull capficar en res.

—Ben fet. Es com s'ha de pendre la vida!— li vaig dir jo, mogut a compassió per l'anargura que 's despendia d'aquelles alarques, tan felles ja a la vista com a de qualsevol altre home.

—Veu... veu: are li porto un plet qu'he perdut a Vilani... y m'ho miro tan tranquil. El jutge, qu'és un ximple, un toca-campanas, un taritarrat, un... d'allò... un... un ningu gsb?... m'ha fet una porcada, l'infelís!... Però, miris: pitjor per ell! Vostès, aquí, li podrà pe...

li podrà to... tocar l'esquena, qu'és lo que 's mereix.

Llavors, me va explicar la qüestió. Sas germanas impugnaban el testament de don Ignasi en que instituïa hereu a son fill, per obtindre augment de llegítima qu'en Daniel ja s'havia menjat. Y l'impugnació s'fundava en la nul·litat del acte, suposant que l'testador, de molts anys ha, havia viscut demont, com ho demostravan el tracte dat a sa muller, los dubtes de paternitat repetidament confiats a sos amichs, sa borrtaxera pel joch, y, finalment, son suïcidi.

Eran ben bé las meteixas premisas qu'any enrera intentà en Giberga fè's valer per arribar a una conclusió igual. Y al reparar aquèixa coincidència 'nvaig estremir de cap a peus, pensant en el mal que pot causar inconscientment qu'un home honrat y discret com en Giberga coadjuvés d'altre modo a una demanda tan atrevida y monstruosa. Ell nos havia exposat aquelles observacions a títul de comprobants científics, en una discussió de joventots ahont, per petulancia propia de l'edat y per la cega credulitat ab que llavors s'admeten totes las utopies de última hora, se sostenen ab calor los majors absurds, gperò las sostindria avuy com exactas y concluyents en un dictamen? Quina no havia d'esser la meua sorpresa, quan en Daniel m'assegurà que l'nostre amic, en oberta oposició ab son pare, havia dictaminat en aquell sentit! Ahont es, donchs, la divisió del seny y de la insania?— pensava jo —no arribant a capir de cap manera que un entenment tan reflexiu com el de aquell jove seguis acceptant de pla tot lo que potser no havia llegit sino enrevistes d'una escola nova, essencialment materialista. Calia que sas conviccions fossin ben arreladas, y com que, per ser contràries ja no sols a las mevas sino fins a las de doctors experts, m'havien de semblar falsas, vaig desconfiar are mes que may de sos judicis.

—Què'm diu, home!— vaig fer, exteriorisant la meua sorpresa.—Ja l'he conegut a n'en Giberga. Y ell ha dit això en autos?

—En... en... autos, sí; senyor; y havent son pare estat metge de casa tota la vida. Pero no ho estrany, no ho estrany, —proseguí en Serrallonga, mirantme fit a fit y somrihent.—No l'heu conegut prou a n'aquest jove. Ell, ell si qu'és boig.

Y aquí esclatà una rialla que 'm va espantar, per lo cascada, esguerdada, estranya.

—Ahuris sí... d'allò... sí ho ha de ser, que s'ha atrevit a dir que ho jo jo, y que també ho son las mevas germanas... aquelles... aquelles... a qui dona la ma. Me recorda aquell que contan d'un manicomio, sab?... un que, ensenyant los seus companys d'infermeria, no 'ls hi trobava mes qu'un arrel, y era la de que no sabessin veure qu'ell era l'Esperit-Sant.

Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

—Dit lo qual, tornà a esclafir la rialla y 's quedà captant la meua aprobació quan jo qui sab ahont era de confós, estranyat y entristit alhora.

ferentas patrias y es presia que no ni hagi més que una. No es llogich, donchs, que la nacionalitat predominant tracti d'ofegar, de suprimir las altres?

En lo Parlament danés s'en ha parlat de las expulsions del Slesvig. Tot hom esperava un esclat d'indignació, una protesta enèrgica; y no hi ha hagut res d'això. Lo ministre de Negocis Estranjers, ha dit que ja era sensible lo que havia passat, pero... que 's resignessen, que encare hauria pogut ser més rigorós lo govern d'Alemanya y també haurien tingut de callar, perque devant de la forsa no hi ha altre remey que baixar la espalla.

LA FUSIÓ

dels ferrocarrils de T. a B. y F.

Podem assegurar, ab tota certesa, qu'han sigut ja convingudas las bases administrativas ab que s'realitzarà la fusió dels ferrocarrils de T. a B. y F. ab los de M. a Z. y A. tot seguit que siga dictat pel jutge d'auto d'aprobació del Conveni de fusió.

Del mateix modo qu'en l'Imperi austro-húngaro las grans Companias de ferrocarrils tenen las sevas línies partides en red austriaca y en red húngara, aixís mateix s'ha separat ara la red catalana de la red restant, constituint una veritable autonomia administrativa dels ferrocarrils catalans.

Queda a Barcelona un comitè administratiu format per cinch dels actuals concellers de la Companyia de T. a B. y F. y, entre ells, l'inginyer don Eduard Maristany, ab lo caràcter de Administrador General Comissionat de la Red Catalana, y encarregat de tots los serveys de la Explotació, inclosa la part del personal. Tot això sense limitació del temps que ha de durar lo nou ordre de cosas que va a establir-se.

Y pera demostrar ab fets la Companyia de M. a Z. y A. l'apreci en que t'els interessos catalans que ab ella van a fusionar-se, tenim entès que va a encarregar tot seguit a la industria catalana una quantitat important de material: a la Maquinista Terrestre y a l'Aeromarina la construcció de quinze locomotoras, y la Societat Material pera ferrocarrils y Construccions la construcció de cent vagons.

Conflicte obrer a S. Martí de Provensals

Se 'ns comunica que 'n la fàbrica que posseïx a Sant Martí de Provensals, don Onofre Munt, regidor d'aquest Ajuntament, s'ha declarat en vaga la secció de rodetes.

Segons informes que hem rebut, la causa de la vaga es la següent: De tres mesos ençà, lo senyor Munt, ha vingut quedant-se dels treballadors dos cèntims per cada pesseta que guanyavan, a més de que los hi rebuixà lo preu de m'obra per la crisi actual.

Y com intentés avuy que las rodetes se despreguessin d'un ral per cada pesseta, han acordat aquest matí declarar-se en vaga, entenent que ab semblant rebuixa per cada passatja la vida de las rodetes es molt difícil.

Has cregut també que, d'accedir a la rebuixa, no tardarian los altres fabricants de Sant Martí a adoptar midas semblants, perdent tota la importancia que avuy té la secció de rodetes.

Com se veu, la vaga es promoguda per causas de innegable importancia y no fora d'estranyar que fos de molta durada, puig ha sigut molt ben rebuda per la classe treballadora.

A Sant Martí hi ha molta maror per aquest assumpte, de manera que avuy, en los tallers y fàbricas no 's parla d'altre cosa.

LAS COMARCAS

Ribera del Ebre

Tortosa.—Un il·lustrat y entusiasta fill de Tortosa, nos ha afavorit ab una comunicació, en la que ademés d'ofers ser lo nostre corresponent, oferiment que agraïm y acceptem, s'hi fan unas interesantes observacions reivindicant per Tortosa, lo títol de ciutat catalana.

Encara que la carta no tingui l'caràcter de crònica, apropiat per aquesta secció del periòdic, donant las circumstancies de la comunicació y demés, anem a reproduir-hi alguns fragments.

Dihem aixís: «Senyor Director de LA VEU DE CATALUNYA.—Molt benivolgut amic y company; LA VEU DE CATALUNYA! aquest erit patriòtic que desde l'ons del cor 'surc com paraula sagratíssima, ha sigut molt ben rebuda a n'aquest recó de lo aced catalana, ahont, segons lo judici de mal informats escriptors catalans, la veu de nostra patria no havia trovat resó en las planas y boscurias de la comarca tortosina, sense tindre en compte que las lleys y costums de Tortosa acusan fermament als que la concepció comarca descastada.

Tortosa ha sigut sempre catalana: Catalans son sos fills, catalanas las sevas costums y catalans los escrits de fins a primers del segle actual.

Si la gent que apostrofa de mals catalans als tortosins se prenguessin lo treball de consultar los llibres y las documents que 's guardan en los arxius eclesiàstics y civils, trovarian planas hermosissimes, que revelan l'esperit independent y anticatell que 'n tot temps ha tingut la nostra ciutat.

A tot arreu hi ha traïdors y per totas bandes lo calor oficial ha fet renegar de son país als que ahir lo veneravan. Barcelona dona, també, l'exemple y compte, n're sos fills y ciutadans a molts catalans que s'han fet rics a Catalunya, y després la martiritzen ab filabadas verinosas, aiant lo que no 's pot alabar y votant estúttas que devian tirar-se al fons del mar.

Guerra crudel als descastats y ¡visca Catalunya!

Dispensi que ma carta sia llarga y que son assumpte sia diferent al que lo càrrech de corresponent me pertoca.

Desd' avuy en endavant procuraré informar de tot lo que correixi en aquesta ciutat, digne de l'atenció dels il·lustrats lectors de LA VEU DE CATALUNYA, ja que

en la carta present, fingint de ma obligació, mon primer saluó va mesclat en altra idea, que no s'interessa molt a tot hom, convé publicarse pera la reivindicació del poble tortosí, del qual s'engorgulleix en serne fill, son affm. S. S. y amic, LO CORRESPONSAL.

Ampurdà

Castelló d'Ampurias.—Sense bombo ni platets, ha tingut loch la inauguració del «Hospital Duran», y ab motiu d'això los albacans han fet entrega a la Junta que, segons disposicions testamentarias deu regir la marxa d'ell.

En dita casa hi deuen ser recollits tots los malalts que 's presentin, sigan del país que sigan, y encara que professin religió distinta de la nostra.

Sant Pere Pescador.—Promet ser l'luhida la festa de Sant Sebastià, puig se conta de moment ab la cobla «La Principal», de Castelló d'Ampurias.

Sessió del Ajuntament

Oberta la sessió d'ahir a un quart de sis, pel alcalde senyor Gria, seguit llegida y aprovada l'acta de la última.

S'aprovaren després varis dictàmens que havian quedat pendents en la sessió anterior, no promouentse discussió mes que per un de la Comissió de Governació en lo que s'proposava l'adquisició de dos pianos ab destí a la Escola Municipal de Música. Rebutjada una proposició del senyor Roich en sentit contrari al dictamen, signé aquest aprovat.

Se passà, seguidament, a llegir los dictàmens que a petició de varis regidors estaven sobre la taula, obtenint tota la aprovació del Consistori. Entre ells hi havia l' de la apertura definitiva del carrer dels Angels, expropiant la casa edificada al mitg d'aquella via.

Acabat lo despaix procedent d'altres sessions, demanà la paraula pera una interpellació l'senyor Gallart. Exposà aquell regidor que desitjava saber en quin estat de resolució trobaven problemes tan importants pel municipi, com son, lo desviament de las rieres que venen a Barcelona, la urbanització de la plassa de Catalunya, y la reforma interior.

Diu que per la solució del primer extrem, faltan construir dos sifons, un per dessota del acueducte de Moncada, y l'altre dessota del carrer d'Aragó, aquest últim costósissim.

Respecte al segon, ó siga al empedrament, sosté que no s'ha fet fins ara mes que l'arreglo de las Rondas, lo carrer de Balmes y l' de Villaverde.

En quant a la urbanització de la plassa de Catalunya, diu que no hi ha pensat en que veyem feta aquella plassa, donchs establert l'acort ab la Societat Hotel Continental y ab los propietaris de la anomena casa Rosich, ha sortit un nou propietari ab qui no hi ha firmat cap conveni.

Y per fi, en lo que toca a la reforma afirma que en onze anys no s'ha adelantat res. Combat l'adquisició del plano Baixeres, pel que no sols s'han pagat 800.000 pessetas sino 750.000, ja que ademés de la primera quantitat que paga l'Ajuntament s'obligà al conveni a construir tres escoles que llegí el senyor Baixeres, y quin cost ve a ésser 250.000 pessetas.

Se dol de que els assumptes municipals estigan solament en mans del alcalde y del president de la Comissió de Foment, que's demés regidors, visquin com apartats de la vida municipal, y que's tinent d'alcalde vinguin a ser una mena de celadors distingits.

Si, contestà l'senyor Rubio, explicant que las dificultats que fins ara hi havia hagut pera portar a cap la reforma, han sigut venudas en bona part al comprar lo plane, y que s'ha fet mes en dos mesos que en onze anys.

A continuació l'senyor Rubio feu una moció a l'Ajuntament explicant l'estat del assumpte pendent contra la Corporació y l'senyor Canadell y Villaverde. Aquestos senyors eran propietaris dels terrenes en que s'alçà el Palau d'Agricultura, y destruint aquest han reclamat la propietat d'aquells terrenes. Portada la qüestió als tribunals lo fallo de l'1.ª instancia ha condemnat al Ajuntament al pago de 130.000 duros.

Enterat lo Consistori d'aquesta moció, se discutiren y aprovaren varis dictàmens, alsantse la sessió a tres quats de vuyt del vespre.

Noticias de Barcelona

Si bé durant las primeras horas del matí lo dia se presentava herms, puig lo sol casi cremava, al arribar a las onze s'ha girat un vent molestos, qu' escapant a voltas los nuvols per lo Cel, ha fet temer si tindriam pluja.

Desde aquesta tarda crida poderosament l'atenció del públic en lo Saló Rovira, (carrer de Fernando), un quadro d'en Arce, de la figura del pobre boig que 's despatxa en la fossa, en primer terme, ressaltant per una tonalitat sinistra, ni la del metje qual silueta resalta sobre un fondo a plena llum, enquadrada en lo march de la porta.

Aquest cartell es ben digne de son autor y del de la obra que anuncia.

Se 'ns ha pregat que fem queixa dels robos que tan impune com descaradament s'efectuan en lo moll de Barcelona, ahont los carros son despullats de sas càrreges, arribant fins al extrem d'emportarse los guarniments de las cavalleries.

Ho fem present a qui corresponga y ting

vern ha telegrafiat al general Rius per a que aclari alguns conceptes del esmentat cablegrama.

L'antemort de Bustamante

Comunican que l'enterrament del marino Bustamante ha sigut molt lluit. L'acompanyament era molt nombros, assistint-hi moltes autoritats i una gran concurrencia. S'han depositat en la capsa coronas molt hermosas ab sentidas dedicacions.

Presoners espanyols

Comunican de Londres que el Morning Post publica un despatx de Nova York anunciant que a bordo del vapor «Montevideo» han embarcat 800 militars espanyols, qu'havien sigut presoners dels yanquis.

Tal volta hi hagi equivocació en aquesta notícia y s' refereixi la esmentada xifra a part de la guarnició de l'illa, que no hagi sigut presonera dels americans ni dels insurrectes.

Anyadeix lo despatx que encara quedem set mil soldats espanyols a Filipines.

Rezelos dels portuguesos

Dihen desde Badajoz qu'alguns periodichs portuguesos continuan veyent visió sobre la integritat del seu territori nacional.

El Economista de Lisboa consagra un article a la qüestió de les aliances. No creu que's portuguesos hagin de temer res per part d'Espanya; pero anyadeix: «Si sols d'Espanya pot provenir, debem trovarnos preparats perque sino les aliances serien fetas a última hora y ab condicions purament transitorias que a res nos conduirien.»

Temporals

Telegrafian de París que s'ha desencadenat un violent temporal en lo Mediterrani, sobre tot en la part Occidental.

De Ginebra comunican que a consecuencia dels ultims temporals ofereixen serios perills la part meridional del tunel de Sant Gotardo, essent de temer un desprendiment de terras y de grans masses de pedra.

Es diu que's consideren inefficassos los recursos de la ciencia per evitar qu'ocorri una hecatombe. Com a midas preventivas, s'han posat pals per a que douguin senyal de qualsevol moviment, permetent a ls habitants d'aquella volants posarse a salvo d'una desgracia que fora horrible.

La circular del Govern rus

Lo ministre de Negociis Extranjers de Prussia ha rebut una nota del Govern de Russia ab lo programa per la celebració d'una Conferencia referent al desarme.

Lo «Berlin Post»

Telegrafian de Berlin que el Berlin Post d'avuy diu que sembla difícil conjar lo conflicte proxím entre ls yanquis y ls filipins.

Es indubtable, anyadeix, que ls americans obtindran en definitiva la victoria, pero a costa de molts homes y de grans quantitats en diner.

La política colonial

dels yanquis

Un periodich alemany aplaudeix la protesta formulada en lo Senat de Washington a favor de la expansió colonial, de conformitat ab la doctrina de Monroe.

Després se fa càrrech de las dificultats ab que tropparan los americans a Filipinas, dihent que no'ls será tant facil disfrutarse de las ventajass del triuñ ab presumptuosos vencedors d'Espanya.

Acaba dihent, referintse a Cuba, que segurament passará molt temps fins que ls proclamí la independencia de la Isla.

Aplassament

Paris, 18, 9 nit.

Telegrafian de Berlin comunicant que lo govern alemany ha demanat que la conferencia per a l' desarme sia aplassada fins lo proxím mes de Maig.

Esterazhi

Paris, 18, 10:40 nit.

N'assegura que avuy arribará Esterazhi a prestar declaració devant del Tribunal de Casació.

Naufragi

Paris, 18, 11 nit.

Telegrafian de Londres que naufragat en la costa Sur d'Àfrica lo creuer anglés «Phebe», afogantse tota la tripulació.

Los republicans

Madrid, 19, 3:05 mat.

Lo directori de la Fusió republicana ha encarregat a los senyors Muro y Azcoitia la redacció d'un manifest que serà en breu la lum pública.

Als han entregat las basses que compendran la reorganización del exercit y la marina, administració pública en tots los seus ordres; arreglo del Deute, y senyans gratuita y obligatoria.

Excitarán a que s'els agrupin los elements neutrals, y declararán terminant que no prestarán lo seu concurs a una situació monárquica per liberal que sigui.

Un article del «Heraldo», Madrid, 18, 11:25 nit.

El Heraldo d'avuy publica un article a propòsit del caciquisme.

Diu que ls discursos, programas y articles als periodichs son completament inútils per a extirpar aquesta plaga.

«No necessitan fets, tallar d' arrel y pera sempre terribles males, que l' caciquisme contribueix en gran part a perenne la situació en que 'ns trovém a l' actualitat.

Un ministeri que se 'n va Madrid, 19, 12:25 nit.

Avuy s' han repartit 120 cessantias

a altres tants empleats del ministeri d' Ultramar.

Aquesta nit treballa l' alt personal del ministeri en los ultims detalls de la supressió.

Propòsits d' en Capdepon

Madrid, 19, 12:45 mat.

En los circulos oficiosos se diu que las lleys municipal y provincial que prepara lo senyor Capdepon s' inspiran en un esperit molt liberal, castigantse los presupostos y gastos de las diputacions, y fent desaparèixer las causas de las freqüents suspensions dels ajuntaments.

Una queixa

Madrid, 19, 1:19 mat.

Pareix ser que s' ha presentat un escrit a la Audiencia de Madrid queixantse del arquebisbe d' aquella capital, per negarse a prestar assili al poder judicial.

Més projectes

Madrid, 19, 1:50 mat.

Tot lo que s' parli dels projectes dels ministres, es algo aventurat.

Entre ells s' en senyala un de governació sobre Beneficencia, buscant un acord ab l' autoritat eclesiástica per a que passin al Estat los bens d' algunes fundacions y beneficis, que quedaran subjectes a desamortizació, important pera l' Hisenda.

Telegrama d' en Ríos. — Los presoners espanyols

Madrid, 19, 2:15 mat.

Lo telegrama del general Ríos tracta entre altres cosas, de la dissolució de varis comissos y de la repatriació de molts familiars que ho tenen sollicitat.

Lo senyor Correa ha declarat que res porta aquest telegrama sobre los presoners espanyols, sens dupte perque sap en Ríos que l' ministre d' Ultramar negocia ab importants elements de Filipinas la llibertat d' aquells.

Aludeix ab aixó a las negociacions que s' segueixen ab los filipins que vingueren deportats y alguns elements peninsulars y societats masónicas que tenen gran influencia ab los quefes tagalos.

Declaracions del duch de Tetuán

Madrid, 19, 1:50 mat.

Lo senyor duch de Tetuán declara en las columnas de El Español que 's necessita un govern fort y capás de comprendre y realisar la seva missió ab energia, com ho reclaman los interessos de la nació.

No regoneix ventajass de cap mena en que s' reunixin immediatament las Cortes, y creu que no es una solució l' unió de 'n Silvela y Polavieja per los perills del regionalisme y de la qüestió relligiosa.

Declaracions de 'n Weyler

Madrid, 19, 2 mat.

Lo general Weyler declara al mateix periodich que no te compromisos adquirits ab lo senyor Sagasta, pero li sembla molt bé que raja aquest govern a las Cortes, sens preocupar li que 'n Sagasta fassi variacions en lo ministeri.

Declaracions de 'n Silvela

Madrid, 19, 2:25 mat.

Lo senyor Silvela califica de perjudicial aquesta interinitat, necessitantse qu' acabi prompte perque si no, després serian estérils totas las midas salvadoras.

Mercats regionals

REUS.—Vins negres, los de Tarragona y Valls de 16 a 17 pessetas carga de 121/40 litres segons classe.

Dal terme de 19 a 20 pessetas.

Reus de montanya de 20 a 22.

Conca de Barberà de 16 a 17.

Vi blanc de Tarragona y Valls, verges de 20 a 21 pessetas carga.

Montblanch de 20 a 21.

Esperits de vi a 34 duros los 68 cortés y 55 grans.

Refinats de 24 1/2 grans a 13 1/2 duros carga.

Selecció de 97 grans a 97 duros los 500 litres sens casco.

Esperits de brisa a 74 duros los 68 cortés y 85 grans, refinats de 24 grans a 12 duros la carga.

Mistelas.—Negras del camp de 55 a 57:50 pessetas carga.

Priorat de 50 a 70, blancas de 50 a 55.

Avellan.—Pocas variacions en lo preu d' aquest article.

Admetlla.—Molla de 50:61 pessetas sach de 50:40 kilos.

Esperansa en gra a 115 quintal de 45:60 kilos.

Llirgueta a 110 y comuna a 105.

VALLS.—Gerrofes a 6:25 y 5:50 pessetas quintal catalá.

Cáñem.—Pocas operacions y aquestas al preu de 10 y 10:50 l' arroba catalana.

Blat de moro de 10 a 10:50 pessetas quarta.

Fabas.—Moltas vendas al preu de 10, 10:50 y 11 pessetas segons classe.

Oil.—Continúa la recolecció del de la comarca de foraster encare no n' ha vingut al preu de 8:25 y 8:50 pessetas lo quart catalá.

Cibada.—D' aquest género s' han fet moltes operacions als preus de 8 y 8:50 pessetas la quarta.

Secció Marítima

Vapors de la Companyia Transatlántica

Vapor Colón arribat lo 17 de janer a la Habana procedent de Barcelona.

Vapor M. Cristina sortit lo 19 de Colombo per Singapore.

Vapor Isla de Luzón sortit lo 18 de Suva per Saïa.

Vapor Gran Antilla (Batat), sortit lo 18 de la Habana per Centofes.

Vapor Mozador sortit lo 18 de Cádiz per Málaga.

Vapor Lake Ontario (Batat), arribat lo 18 a Centofes procedent de la Habana.

Vapor San Agustín sortit lo 18 del Ferrol per Vigo.

Vapor Buenos Aires arribat avuy a aquest port procedent de la Isla de Cuba.

Vapors de la Prince Line

Vapor Croala Prince arribat lo 17 de janer a Gravesend procedent d' Ambers.

Vapor Georgian Prince ha passat lo 17 per Dover.

Vapor Trojan Prince sortit de Nova York per Napolis.

Vapors de la Companyia Marítima

Vapor Cortés passat lo 16 de janer per Cap Bechy procedent d' Ambers.

Vapor Stanhope arribat lo 16 de janer a Deal procedent de Bilbao.

Vapor Brada Bilk ha passat lo 17 per Dover procedent de Valencia y per Londres.

Arribada del Buenos Aires

Aprop de las duas de la tarde embocava l' port aquell hermós trasatlántic, quedant en rada fins a més de las tres, en que l' vapor francés «Cachemire» sortí cap a Marsella y deixá la boya de la Trasatlántica lliure perque hi atracqués lo «Buenos Aires».

De bona estona avans, la guardia municipal de a caball havia desembrassat la plaza de la Pau y havian acudit a la casilla del cabo de mar, lo general governador senyor Garcia Navarro, lo governador civil senyor Larroca, lo metje major senyor Saldaña, y un bon número d' associats de la Creu Roja.

Fondejat lo «Buenos Aires» tot seguit la Sanitat Marítima, y l' general governador anaren a bordo. Darrera d'ells los de la Creu Roja, ls representants del Diario del Comercio, encarregats del repartiment de roba d' abrich entre ls repatriats, y nosaltres ferem lo mateix.

Entendres allí era impossible. La cuberta, las cambras y ls ponts estavan atestats d' una gentada que empenya per moures, en mitj de pilas de malets y farssells. En aquelles circumstancias, la Sanitat Marítima, lluny d' avançar tot lo possible en comens, anà entretinent més de lo degut lo despatx del barco y m' era possible pendre datos concrets del passatge ni entendres ab ningú.

A un quart de sis que sortíam del vapor, encara no se sabia del cert quin era l' número exacte de malalts graves que aquell portava, y entretant anavan embarcant per companyias los repatriats bons en las golondrinas, que ls deixavan en la Porta de la Pau.

L' aspecte general dels que han arribat avuy no fa la tristesa dels d' altres expedicions. La gregor a la cara la duhen tota; esparraçats y bruts hi venen en sa majoria; pero als repatriats d' avuy no se ls hi ven en general aquell rostre tan demorat que havem tingut que veure en los que arribaven en los darrers dias.

Del viatge venen contents; ha sigut feliç, sense vent de proa que l' allargués; y no tenim més queixas que de la aglomeració originada per un tan numerós pasatge.

Apart del considerable contingent de forsa deixada a Cádiz, han vingut, lo 10 regiment d' artilleria de plaza, compost de 944 individus y manat pel tinent coronel don Eduard Aranz; Garranda, y una companyia del 11 de la mateixa arma.

Venen además, alguns oficials de diferents cosos, y varis familiars cubanes que passan a establir son domicili a Barcelona.

Desde dos quarts de cinch han anat posant pen a terra ls repatriats, y formats per companyias se dirigian pel passeig de Colón al Cuartel de don Jaime i ahont s' allotjan.

En las ultimas golondrinas y ja al capvespre han vingut los malalts que signeren portats los més graves al Hospital Militar y ls altres al d' Alfonso XIII.

EDICIÓ DEL VESPRE

Telegramas de l'Estranger

Condemnació

Paris, 19, 9:40 mat.

Lo tribunal anglés ha condemnat a set anys de presidi a l' autor del robó d' alhajas de que fou víctima la duquesa de Sutherland.

Estherazhi a Paris

Paris, 19, 10 mat.

A las onze del vespre d' ahont ha arribat a Paris l' excomandant Estherazhi. L' esperavan nombrosos periodichs a l' estació, negantse l' Estherazhi a celebrar cap interview.

Inglecos y yanquis

Paris, 19, 11 mat.

The Globe, diu que la qüestió que los Estats Units tindran que resoldre ab Inglaterra, será probablement lo tractat d' arbitrage que va redactar l' ex-president Cleveland, y que va retxassar lo Senat yanqui. Afegeix The Globe, que reproduint ara s' aprovaria per majoria.

Martinez Campos.—«El Correo»

(Rebut després de tancada la edició del mat.)

Madrid, 19, 3:35 mat.

Lo general Martinez Campos segueix millorant de la seva maleïta creyentse que molt prompte podrà deixar lo lit.

El Correo, orguo oficial del senyor Sagasta, es felicita, com es natural, de la solució del problema polític.

Declaracions polítiques

Romero Robledo

(Rebut després de tancada la edició del mat.)

Madrid, 19, 3:45 mat.

El Español publica una informació ab las declaracions dels principals politichs, respecte del govern després d' solucionada la qüestió política.

Lo senyor Romero Robledo diu que l' govern està moribond ab la política d' anar vivint.

Insisteix en la necessitat d' una concentració liberal presidida per en Sagasta, concorrent a aquesta obra tots los liberals, desde la dreta fins l' extrem esquerra incluint los republicans.

La premsa madrilenya

«El Imparcial», Madrid, 19, 1:15 tarde.

Dedica avuy dos articles a tractar del

assumpo de las quintas a Murcia y a censurar energícamen, prenent peu d' aixó, al caciquisme.

«La Reforma»

Diu que l' Govern anit va tenir conferencies respecte de certs treballs que los carlins fan a Madrid.

Pero ningú creu en la existencia de tals treballs, ni en que tingui lo més petit fonament aquell rumor, que no té altre objecte més que justificar la inversió de fonsos que determinadas personas varen rebre a principis d' aquest mes.

Segons lo mateix periodich, un elevat personatge ha dit que l' fracàs del carlisme es tan manifest, que per aixó no hi ha cap por per part del Govern, en aixecar la suspensió de las garantías.

Noticias de Guerra

Lo Diario Oficial del Ministerio de la Guerra publica avuy los decretos autorisants als generals de brigada senyors Barraquer, Tejada y Manrique de Lara, pera que puguin fixar la seva residencia, en situació de quartel, a la Cort, a Barcelona y a Cádiz respectivament.

També publica una ordre concedint 300.000 cartutxos al capítol general de Catalunya, pera que los 572 reclutas ultimament incorporats als regiments d' artilleria puguin fer, sa instrucció en lo foguete.

Sumarias militares

Lo ministre de la Guerra ha rebut un telegrama del Capítol general de Valencia, manifestant li que en vista del telegrama que d' ell va rebre, cridá a son despatx al general Arolas pera demanar li que li digués si realment havia fet las declaraciones que la premsa li atribuïa.

Lo Capítol general de Valencia va ensenyar al general Arolas un exemplar dels periodichs que van inserir las declaraciones de referencia.

Lo general Arolas va negar en rodó que las hagués fet, expressantse, per lo contrari, en termes molt dignes y patriotics.

Per consegüent, lo general Arolas ja no será a marítim, com indefectiblement ho hauria sigut si s' hagués ratificat en las sospesadas declaraciones.

Lo ministre de la Guerra ha aprovat la conducta del Capítol general de Valencia.

En cambi, s' ha comensat la sumaria contra lo tinent coronel don Frederich Saez, ab rotíu d' haver dirigit en nom del batalló de cassadors de Colón, un telegrama de felicitació al general Weyler quan va desembarcar a la Península.

Aquest quefe ha demanat autorisació pera venir a Madrid a veure la seva mare; de qui está separat fa molts temps.

L' autorisació li ha sigut concedida per lo ministre de la Guerra.

Es creu que la sumaria contra aquest militar adelantará rápidament, perque no es difícil que negui ser seu lo telegrama.

Restabliment de las garantías constitucionals

En lo primer consell de ministres que s' celebrá baix la presidencia del senyor Sagasta, y s' creu que será lo dilluns, un ministre dels mes caracteristics del Govern demanarà que s' restableixin las garantías constitucionals, en vista de que cap fi compleix la suspensió y de que la opinió pública y la premsa rebrian molt bé aqueix acord.

Es possible que l' senyor Sagasta accedeixi a lo que demani l' ministre y que s' restableixin las garantías constitucionals en los ultims dias d' aquest mes, es dir, avans de que s' reunixin las Cortes.

Sobre las quintas a Murcia

Lo ministre de la Gobernació, senyor Capdepon, te ja en son poder la voluminosa Memoria que ha redactat lo senyor Fernandez Blanco, comissari regi en la qüestió de quintas de Murcia.

Lo senyor Capdepon diu qu' encara que dedicant a la lectura de la Memoria algunas horas diarias, no l' haurá acabada fins lo dijumenge.

Lo ministre diu que no vol alençar cap impressió respecte las cuestiones qu' en la Memoria se tractan fins que l' hagi estudiada ab detenció, pero que resoldrá ab justicia, sense contemplació de cap mena.

Adhesió

La Cambra Agrícola del Alt Aragó ha enviat al Círcol de la Unió Mercantil de Madrid, una carta ahont manifesta son sentiment per no haverse pogut reunir a Madrid per rahons especials, l' Assemblée de Societats de producció.

Además, trasmet la seva adhesió y ofereix son incondicional consens pera tot quant se necessiti.

En favor dels periodichs

Los directores dels periodichs El Globo y El Liberal, individuos de la Junta directiva de la Asociación de la premsa, han anat a visitar al senyor Sagasta pera interessar lo en la concessió del indult als periodichs prosos.

Lo senyor Sagasta ha acullit bé la petició, manifestant que l' indult era general y l' Govern l' havia concedit ab l' intenció de que en ell hi vinguessin compresos los periodichs que serán posats immediatament en llibertat perque la seva detenció després del indult fora arbitraria.

En quant al director de El Progreso senyor Lerroux, ha dit que no s' havia publicat en decret particular perque la tramitació pera obtenir la gracia qu' hauria de posarlo en llibertat era llarga y convenia més al mateix interessat incloure en l' indult del dia 23 ab motiu del sant del Rey.

La cuestió palpitant

La Academia de ciencias morales y po-

COTONS

COTONS.				
	Tanca mercat	Clausura anterior	Alsa	Baixa
18 Janer 1899.				
NOVA YORK. (Disponibles.	6 1/8	6	1/8	—
Futurs, Mars	5 7/8	5 3/8	11	—
NOVA ORLEANS. (Disponibles.	5 3/8	5 5/16	1 1/8	—
Futurs, Mars	5 40	5 25	14	—
Arribos en los ports dels Estats Units lo dia 18 Janer.			24,000	balas
en igual fetxa de l'any passat.			55,000	
18 Janer 1899.	Tanca mercat	Clausura anterior	Alsa	Baixa
LIVERPOOL. (Disponibles.	8 1/8	8 1/8	—	—
19 Janer 1899, 10 1/11 mati.	Obre mercat	Clausura anterior	Alsa	Baixa
LIVERPOOL Futurs, Janer: Febr.	8 5/8	8 5/4	8/64	—

Estació enotécnica
d' Espanya a Londres

La quantitat de vi importada a la Gran Bretanya ha sigut, l'any passat, la de 18.149.925 galons (824.541 hectòlitres) valorats en 6.679.181 lliures esterlinas. Les procedències se distribuïen del modo següent:

Espanya, vi negre.	2.492.783 galons.
Idem, vi blanc.	1.394.044
Francia.	6.392.870
Portugal.	4.408.897
Itàlia.	67.911
Austràlia.	710.886
Holanda.	759.447
Itàlia.	437.601
Alemania.	454.418
Posseïcions britàniques del Sud Africà.	6.446
Altres províncies.	498.259

Total. 18.149.925 galons.

Examinant l'importació del any 98 comparativament amb la del 1897 se troba que en el 98 la importació ha augmentat en 990.641 galons.

Han produït aquest augment: Espanya, 55.120 galons; Alemanya, 16.770; Holanda, 55.416; Portugal, 529.892; Itàlia, 45.893 i altres països 104.387 galons.

Han disminuït els vins blancs espanyols, 21.341 galons; França, 222.377; Madeira, 97.357 i Austràlia 3.006.

Lo fet més notable és l'augment en l'importació dels vins portuguesos i la gran disminució dels francesos.

Los números que representen lo tant per cent de la quantitat de vi importat que correspon a cada una de les comarques importadores en los anys 1896, 1897 i 1898 son los següents:

Tant per cent de la quantitat de vi importada	1896	1897	1898
Francia	49.29	37.49	35.16
Espanya	22.15	24.40	21.98
Portugal y Madeira	21.73	28.25	24.98
Austràlia	4.01	4.03	3.91
Holanda	3.80	3.99	4.14
Alemania	2.40	2.56	3.55
Itàlia	2.32	2.25	2.41
Altres països	3.00	2.08	2.49

100.00 100.00 100.00

Merced de Fruyres secas.—Pansas Corinto. —La passada campanya ha sigut dolenta, tan per los venedors com per los compradors, degut a que l'any arribava avariada. A últims de desembre, las quantitats d'aquest fruyt en dipòsit eran:

Londres, 11.414 toneladas, contra 10.216 l'any anterior.

Liverpool, 4.100 toneladas, contra 5.320 l'any anterior.

Pansas valencianes.—Es difícil augmentar lo consum d'aquest article; la campanya passada no ha correspost a las esperansas dels comerciants.

Las admeillas se cotizan altíssimas, tenint molt pocas existencias d'aquest article.

Fruyres frescas.—Las taronjas valencianes han millorat una mica. Las de Jaffa han baixat. Las amargues sens demanda. Las limonas han sufert baixa per los grans arribos de Palermo i Messina. Las pomes se cotizan a bons preus, lo mateix que las cebas. Vegis las ultimas cotizacions:

Taronjas valencianes de 4 a 10 chelines per caixa; Jaffa de 8 a 7; Sevilla de 3 1/4 a 4 chelines.

Limonas de 7 a 10 chelines caixa; Messina de 2 a 7 3/4; Nápolis de 4 a 6 chelines.

Sebas valencianes de 4 a 9 chelines caixa; Oporto de 8 a 4, i Lisboa de 2 1/2 a 3 1/2 chelines.

Tomacots Canaries de 1 a 8 chelines caixa.

Castanyas espanyolas de 1 3/4 a 2 3/4 chelines quintal.

Lo gra d'espiga's cotiza als preus següents:

Chelines i peniques	Lliures de pes
Blat anglès blanc.	28 3/4 a 31 per 504
» roig.	28 3/4 a 30
» rus.	31 1/2 a 32 1/2
» California.	33 1/2 a 34 1/2
» Walla-Walla.	32 1/2 a 33 1/2
» Australia.	32 1/2 a 33 1/2
» Manitoba.	32 1/2 a 33 1/2
» Duluth.	33 1/2 a 34 1/2
» Calcuta.	33 1/2 a 34 1/2
» Kansas.	30 3/4 a 31 1/2

Estació enotécnica
d' Espanya a Cete

Ni lo projecte de la convenció franchitaliana, ni l'aplicació dels nous drets d'aduanas, ni la supressió del impost de consums sobre begudes higienicas, han cambiat la fesomia del mercat vinícola espanyol.

Com a nota de la setmana es lo moviment d'opinió en las plassas de Cete y Burdeos, centra la supressió dels dipòsits de vins, destinats al coupage. Aquesta disposició causa grans danys a l'agricultura que tractaban de protegir; puig apart dels perjudicis que causa als obrers, consignarers, camins de ferro-carri, companyies de navegació, etc., hi ha una gran massa de vins ordinaries de Burdeos y Borgonya que barrejats ab lo 50 per 100 de vins espanyols tenian segura la venda

a bon preu a Suïça, Bèlgica y Alemanya, sens contar que altres vins francesos necessitas esser barrejats ab espanyols, pera assegurar llur conservació. Bo sera que nostros comerciants tingan en concepte aquestes corrents d'opinió, gracias a las que no tindran ras de estrany quedat modificada en lo Senat francés la moció de Mr. Piau.

De tota modos convé estudiar aquest assumpte, puig en tot cas, podriam traslladar a Espanya aquest negoci, lo que n'cert modo fora una compensació a la disminució que forosament tindran nostras entradas de vins a la nació vehina.

Respecte a transaccions los preus se sostenen fermes, pero las vendas tenen poca importancia.

La cotizació es la següent:

Grans	Preu per kl.
Alicant 1.ª	14 1/2 a 15 1/2
Id. 2.ª	13 1/2 a 14 1/2
Benicarló.	11 1/2 a 12 1/2
Catalunya.	11 1/2 a 12 1/2
Priorat.	14 1/2 a 15 1/2
Vendrell.	11 1/2 a 12 1/2
Mallorca 1.ª y 2.ª	9 1/2 a 11 1/2
Utiel (tipo aragó).	11 1/2 a 12 1/2
Valencia 1.ª	11 1/2 a 12 1/2
Id. 2.ª	10 1/2 a 11 1/2
Vinaroz.	10 1/2 a 11 1/2
Moscateil (de 9 a 10 graus licor).	15 1/2 a 16 1/2
Mistela id. id.	15 1/2 a 16 1/2
Vi blanc andalús.	13 1/2 a 14 1/2
» manchá.	12 1/2 a 13 1/2
» catalá.	10 1/2 a 11 1/2

Jerez y Málaga superiors.

Blat, preus per 100 kilos:

Paris 21.75 frs., Burdeos 21.50, Borselas 20, Viena 20, Berlín 20, Londres 20, Liverpool 20, Nova-York 14.75, Chicago 13.41.

Preus de productos espanyols a Cete y Marsella:

Olis de 125 a 130 frs. los 100 kilos.

Suro, los 1.000 superfi. de 25 a 30 franchs fi de 15 a 25, ordinari de 8 a 15.

Safra de 90 a 100 frs. kilo.

Limonas de 80 a 40 frs. mil.

Moras de 25 a 80 frs. 100 kilos.

Torrá brut de 80 a 100 frs.

Avellanas de 81 a 88 frs., ab closca de 42 a 44 frs.

Admetlas de Mallorca de 186 a 188 frs., Alcanet de 210 a 250 frs., ab closca de 97 a 100.

Cachneta de 30 a 35 frs.

Cebas de 15 a 18 frs.

Patatas de 9 a 12 frs.

Pomas de 30 a 40 frs.

Pomas de 20 a 25 frs.

Taronjas de 25 a 35 frs.

Mandarinas igual preu.

Esperits 36.90 frs. hectolitre de brisa a 70.

Cognach de 130 a 150 frs.

Garrofas a 10 frs.

Palla de 4 a 6 frs. les 100 kilos.

Gazeta de Sport

Per l'administració dels camins de ferro d'Austria s'ha disposat que s'estructurixin vagons que permetin lo transport segur y facil de las bicicletas.

Lo nou Sport-Club de Mataró ha instal·lat son local en lo passeig de la Rambla, ahont diariament se reuneixen los nombrosos aficionats al pedal d'aquella industrial ciutat.

Lo dia 15 del vinent mes de Maig se inaugurarà un servey d'automòbils entre Victoria, Lema y Bilbao.

Ha sigut nomenat director del velódrom Roubaix, de París, monsieur Deiroix.

A Bilbao se fan treballs pera la reconstrucció del antic Club Ciclista Bilbaí, quina desaparició corregeix a principis d'hivern.

Sembla que la Societat renaixerà ab gran empenta y aló.

A París s'ha verificat un «match» entre un ciclista y un travia de vapor que va de la ciutat del Sena a Glignacourt, 11 kilòmetres, guanyant lo ciclista, qui a més de lluitar ab lo travia, tingué que vencer los nombrosos obstacles que s' troban en los carrers de la capital de França.

Lo partit jugat ahir en lo Frontó Condal no resultá pas de gayre interés. «Paseguero» és «Irigoyen», blaus, desenrotllaren, tant en la saga com dins, un joeh de precisió, totant rebots y castigant la pilota ab art y fe.

Irigoyen, després del primer ters del partit, no va perdre ni un sol tanto.

Per lo tant, no es d'estranyar que «Gorza» y «Blauer», los rojos, no poguessin contrarestar als contraris, quedantse a 34 tantos.

Lo públic, molt nombrós, aplaudí varias jugadas de «Paseguero» y de «Irigoyen».

VARIETATS

Lo cistellet

Una vegada era un pare que tenia un fill y una filla, tan petets, que tots dos havien capgut dins d'una esclofolla de nou. Hens aquí que un dia que l'home estava malalt y la seua filla no tenian res pera donarli, determinaren agafar un cistellet petit que tenian y anaren a demanar caritat pel d'ell, a fi de procurarli l'amenest; mes per petit que fos lo cistellet, com ells ho eren tant que quasi no s' veyan, ni

l'na ni l'altre, ni tots dos al plegat pogueren durlo. Tots tristes se'n tornavan a casa seva, quan de prompte se'n hi aparegué una velleta, ab un noy petit al bras que plorava, lo qual les hi va demanar si li volian fer caritat que deu ja s'hi pagaria.

La noyeta, que tenia molt bon cor, se va treure lo mocador que duya al coll, y encara qu'era molt dolent, lo va donar a la velleta, y lo noy se va descalçar lo bosc al d'espardenyas que duya y las va posar al noy que n'agrahiment, parí son plor y li va fer un petó a cada gaita.

—Are, digué la bona vella, demaneu la gracia que vulgan, que us la concediré desseguida.

Hens aquí que la noya va dir: —Jo voldria que lo pare estés ben bo y pogués treballar. —Y l'noy tot impacient pera enrahonar, digué:

—Si, que s'posi bo, pero mentres tant femos la gracia de poguer dur lo cistellet y que nos fassin caritat pera poguer portar alguna cosa al nostre pobre pare.

—Concedit tot lo que demaneu, va dirlohi la velleta, sino que n'comptés de dur vosaltres lo cistellet, lo cistellet vos portará a vosaltres, sols que li diheu: camina este-llat.

Los noys tots contents y alegres, se van despendir de la velleta y del seu fill, se ficaren dins del cistellet y—cistellet, camina,— lo cistellet, que comença a correr y corre que més corre, fins que arriba a una casa de pagès, ahont los noys demanen si s'volian fer caritat per l'amor de deu, que nostre Senyor ja s'hi pagaria.

—Ay, quins noys tan bonics! —Y s'hi donaren un pé, un parell d'ous y una carabassa de vi.

Poden contar si n'estavan de contents los noys! Tornan a ficarse al cistellet y—cistellet, camina,— lo cistellet cop de caminar que may parava, fins que quasi ja s'feyan nit, quant arribaren a una casa gran, molt gran y més que tot bonica, que quasi no s'hi gosaven a ficar.

Lo noy, com a més atrevit, va dir: —Ay, ay, figuémshi—y tots dos se'n hi van entrar. Y a fé que no van pendreir, per que era una casa tan bonica, tota d'or y plata, que no semblava sino que fos un cel; més no hi havia ningú. Tots encantats, ells que entraren en una sala y després a un altre, y l'una era hermosa, l'altre encara més, fins que arribaren a un jardí tot ple de flors, sortidors d'aygas, y coses per ells tan bonicas y noves que ous savien lo que s'pasava; quant tot plegat se'n hi aparegué la mateixa velleta ab lo noy que al dematí s'hi havia demanat caritat, pero tan hermosa y tan ben vestida, tota plena de resplandor, que ab prou feynas l'haurian coneguda, si no fos estat que ja la mateixa ven dolsa los hi digué, que ja que al matí havian estat tan bons minyons, despullantse de lo seu para do-

narho a n'ella y a lo seu fillat, los havien fet portar per lo cistellet a casa seva, mostrantlos lo contenta que d'ells estaven dantlos a cada un d'ells un do, que la velleta fellosos per tota la vida; a fé, digué, ja que t'has tret lo mocador, me avant estigues sempre ben vestida y tota mena de roba, que may se t'fara falta y que per més que n'onguies sempre meu fillat t'has descalçat las espardenyas, te n' donaré unas que may sot' espardenyan y ab las que podràs correr tant mon com vulgues, sense que may ningú pugui atrapar.

Dit axó los va omplir lo cistellet de podian menester, més que tot d'ent, vi, per la casa que los havian fet almorzar y los noys se'n anaren tots més contents que unas pasques.

Hens aquí que lo noy ab las noves espardenyas que duya, corria tant, que noyeta, per més que s'va ficar dins del cistellet, no lo va poder aconseguir, menos, quan havent trovat la noya, dona que anava quasi despullada, després de fadillas, se deturá a darli las vas, surtintis desseguida a n'ella, mena més bonica encara que no pias las havia dades.

En axó lo noy havia arribat ja a la seva y contat tot lo que los havia succehit al seu pare que n' fou molt content, anaren tots dos a cercar a la noya, venia tot a poch a poch ab lo cistellet, com anava tan plé y havia fet tant de mi, lo pobret quasi ja no podia més, descarregaren que may acabaven de veure cosa que havia, y lo pare trobantse per encant, del tot bo y al venter, aquella riqueza y a la seva noya al do de la hermosura y al noy bo per com y anar pel món a guanyarse la vida, dir, ab lo de la activitat, los hi digué, sempre fossin ben bons minyons y caritius y no s'apartessin del sant temple de deu, que axis serian sempre fellosos y farian a quans prop d'ells estessin.

Solució al geroglífich d'ants d'ahir

TOTS LOS EXTREMS SON MALS.

Solució al geroglífich comprimit

ENTRETENIRSE.

Impremta «LA VEU DE CATALUNYA»

Santa Mónica, 2.

Anuncis generals

SERVEYS DE LA
COMPANIA TRASATLANTICA
DE BARCELONA

LÍNEA DE LAS ANTILLAS NOVA YORK Y VERACRUZ

Combinació a ports americanos del Atlántic y N. y S. del Pacific

Cada mes surten de Barcelona y de Cádiz, vapors para Las Palmas, Puerto-Rico, Habana, Progreso y Veracruz y además ab trasbord para la litoral de Puerto-Rico, Cuba y Ratis-Unitas.—La carga s'admet fins a dos dias a l'ans de la sortida.

Línea de Filipinas.—Cada mes surten de Barcelona vapors para Port-Said, Adén, Colombo, Singapore y Manila.—La carga s'admet fins a la vigilia de la sortida.

Línea de Fernando Poo.—Cada mes surten de Barcelona y de Cádiz vapors para Las Palmas, ports de costa O. de Africa y golf de Guinea.

Servey de Tànger.—Lo vapor «Joan del Piñero» surt de Cádiz los diñuns, di-muercs y divendres, para Tànger, Argiers y Gibraltar, retornant a Cádiz los di-muercs, dijous y dissabtes.

Per més informes en Barcelona, Bepoli y Comp., Plá de Palafí, cantó al carrer de la Marquesa.

VAPORS TRASATLANTICS
de Pinillos, Izquierdo y C.

Sortidas fixas para las Antillas, Mejich y Estats-Units

Para Puerto-Rico, Habana, Cienfuegos y Veracruz

Sortirà la segona quinzena de Jener lo vapor:

PIO IX

Admet carga y passatgers para ports d'atlà y Canaries y ab trasbord a Veracruz, donantne consellament directe, para Tuxpas, Frontera, Campeche, Progreso y Coatzacoalcas.

La carga se rebé lo tinglado de la Companyia (moll nou).

Consiguatari: Rómulo Bosch y Alsina. Plassa d'Antoni Lopez, 15, principal.

Teoría y práctica dels adobs
per en JOAQUIM AGUILERA

LIBRE INTERESSANT Y NECESSARI PER TOTS LOS AGRICULTORS

Se ven a 3 pesetas

en totas las librerias y en la Administració d'aquest diari.

RAMBLA DE LAS FLORS, NÚMERO 25, BARCELONA

Aygu Miner-Medicinal Natural de la Font

—PURGANT—

RUBINAT-LLORACH

20 ANYS D' EXIT UNIVERSAL

Superior a totas las ayguas cloruradas y magnesiadas

ROLLA de la mateixa deu: NO ES DE POU, com ho son moltes de as similars. Unica que purga immediatament a petites dosis y sense irritació. Combat maravellosament totas las malalties del aparat digestiu.

S'emplea particularment pera corregir las malalties següents: Constipació cansonera de ventre, infarts crónics del fetge y melsa, obstruccions viscerales, desordres funcionals del ventrell y budella, febris y dipòsits biliosos, febris tifoides, congestions cerebrals, afecions herpeticas, febre grega, escarlatina (tumor freta), obesitat (grosaria), etc.

Es exige sempre en las ampollas la etiqueta propia, portant aquest escut ab lo nom de Rubinat, la firma y rubrica del DR. LLO-RACH en lo coll de las mateixas.

Se ven en totas las farmacias, dipòsits d'ayguas minerales y droguerias al engrós.

Administració y oficinas: Cortis, 238, entressol.—Barcelona.

Corresponsals de «La Veu de Catalunya», que admeten suscripcions.

Tomás Toriello, de Tarrasa.

Joseph M.ª Bernis, de Tortosa.

Joan Mestre, de Tarragona.

Emili Mestre, de Sarriá.

Domingo Soler, de Badalona.

Joseph Pallarès, de Mataró.

Isidro Huguet, de Sant Sadurní.

Joseph Mas, de Olot.

Antón Comas, de Vilafrañca.

Francesch Clará, de Salent.

Joseph Serrant, de Granollers.

Dalmaci Presas, de Figueras.

Joan Pujol, de Camprodon.

Silveri Miguel, de Blanes.

Jaume Prats, de Sant Andreu.

Jaume Pujol, de Vilanova.

J. Caminal Galtés, de Manresa.

Joan Delmau, de Torrelló.

Agustí Valls, de Cardener.

Joseph Roca, de San Feliu de Llobregat.

J. Montmany y fill, de Montblanch.

Carter, de Molins de Rey.

Esteve Mata, de Martorell.

Joan Ramon y Soler, de Vendrell.

Francesch Mestre, de Sant Gervasi de Cassolas.

Llorens Lladó, Rambla, 113, Sabadell.

Octavi Viader, llibreter, Sant Feliu de Guixols.

Ciriach Marull, de Girona.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Esquelas mortuorias

S'admeten fins a las sis de la tarde y fins a las tres del mati.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

VÍ AMARGÓS
Tónich nutritiu de Peptona, Quina Gris, Coca del Perú y Vi de Málaga

Es lo millor dels tónichs y l'únic reconstruïnt natural y complet. De gust suau i agradable y tolerat per los ventrells més sensibles, proporciona als sucs gastrics los materials necessaris pera fer una bona digestió. Excita la gana, activa la nutició y fa recobrar las forces.

Lo VI AMARGÓS es lo vi dels convalescents, de las personas debilitadas, dels anémics, y en general, de tots aquells individus que, agotadas las forces digestivas, necessiten, no obstant, fer us d'un plan alimentat nutritiu y restaurador.

Per entrar la Epilepsia (mal de Sant Pau), Corea (ball de Sant Vito), Histèric, Insomni, Migranya, Palpitacions del cor, Pèrdua de la memoria, Vértiges, Deliris, Convulsions y demés malalties nerviosas, té fons